

Pou de glaç de can Romeu dels Borrulls

Sant Sadurní d'Anoia

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	Riba esquerra riu Riudebitlles (camps del Romeu).
Emplaçament	Des de la carretera BV-2242, camí de terra que porta a les granges de can Romeu dels Borrulls i a la coneguda "Vinya Gran". A uns 250 m, el pou es troba a la riba esquerra del Riu de Bitlles, enfront del Molí de l'Aixertell (riba dreta).
Alçada:	147

Coordenades:

Latitud:	41.44106
Longitud:	1.77491
UTM Est (X):	397657
UTM Nord (Y):	4588445

Classificació

Número de fitxa	08240 - 99
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVII
Any	1677-1678
Autoria de l'element:	Desconeguda
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM). Annex IB. Catàleg de béns d'interès cultural (pàg 113).
Data aprovació:	dj., 30/09/2010 - 12:00
Número inventari	
Generalitat i altres	

inventaris	IPAC 40618
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08240A028000010000BJ
Autoria de la fitxa	Josep Anton Pérez Arriaga (TRÍADE Serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa:	dv., 17/01/2025 - 19:12

Descripció

Construcció de pedra no escairada, lligada amb morter de calç. El pou de glaç presenta unes mides de 7,3 m. de diàmetre i 4,20 m. d'alçada, amb una planta circular amb murs de poc més d'1 m. de gruix. La volta de pedra és quasi bé semiesfèrica. La porta d'accés, orientada a l'est, és força baixa, amb una alçada d'1,65 m per 0,79 m. d'amplada aproximadament.

L'exterior es presenta completament envaït per la vegetació, només es pot observar la porta d'accés i alguns dels blocs que conformen la part superior de la volta.

El elements arquitectònics interiors es conserven bé. Destaca un sòcol ressaltat d'uns 0,7 m. d'alçada (irregular en alguns punts), on a partir d'aquí es comença a desenvolupar la volta de l'estructura. A la part superior de la volta, es troba una lluern quadrada de 0,5 x 0,5 m. encerclada per maons posats de cantell (PINYOL, RIERA, 2023).

A l'interior, adossada al mur (costat NW), hi ha una estructura rectangular en forma de pica (0,45 x 0,45 m), que es podria tractar d'un canal de sortida d'aigües. És possible que aquesta petita estructura sigui de cronologies posteriors. Pel que fa el terra interior format per una estrat tou d'argiles marrons, es desconeix si es tracta del nivell original del pou (PINYOL, RIERA, 2023).

Història

Dins de la volta, apareix una inscripció sobre ceràmica que ens indica la data de construcció del pou: “*se comenzo a 30 de Ago / st -1677 y se / acabo a 27 / del mes de Ago / st de 1678 / Josep Ro / me fesit 1678*”. Aquest Josep Romeu seria el propietari de can Romeu dels Borrulls, del qual hi ha documentació que narra l'existència d'una plaga de llagostes l'any 1687 i també fent de testimoni de l'inventari de béns d'un personatge anomenat Joan Batlle, l'any 1690 (PINYOL, RIERA, 2023).

Durant els segles XVII i XVIII es constata un augment significatiu del model de conservació del gel mitjançant pous de glaç, així com la seva extensió a comarques situades en la depressió prelitoral, cosa que actualment sobta per les condicions actuals d'hiverns secs i suaus d'aquestes. En realitat, aquests segles presentaven temperatures hivernals més extremes, per la qual cosa el consum del glaç es generalitzà gràcies a la seva extracció més assequible, en aquest cas de les àrees estancades del Riu de Bitlles. Cal tenir en compte que els segles de finals de l'edat moderna se'ls coneix com a “petita edat de gel” (PINYOL, RIERA, 2023).

Quant a l'extracció del gel, diverses fonts orals informen de l'existència d'una bassa tocant al Riu de Bitlles, del qual es realitzava l'extracció, i que actualment deu estar, o bé coberta de sediments o completament destruïda per l'acció del curs fluvial (LLORAC, 1980).

Bibliografia

LLORAC, Salvador (1980). El pou de glaç de Can Romeu dels Borrulls, a *Olerdulae*, 10, Museu de Vilafranca, Vilafranca del Penedès.

LLORAC, Salvador (1995). El pou de glaç de Can Romeu dels Borrulls fet entre 1677-1678, *Gàrgola*, núm. 5.

PINYOL, Josep; RIERA, Francesc (2023). *El Pou de glaç de Can Romeu dels Borrulls. Sant Sadurní d'Anoia*, Publicacions de l'Arxiu Municipal, Gràfiques Mateu, Sant Sadurní d'Anoia.

SOLANS, Joan Antoni (2010) POUM. Annexes a les normes. Annex IB. Catàleg de béns d'interès cultural.

TUBAU, Albert (2015). Arqueologia industrial al Penedès.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)
[Arqueologia industrial al Penedès](#)

se començo
a 30 de ago
st - 1677 y se
Acaba a 27
del mes de ago
st de 1678
Josep N.
ne fessit 1678